

Periodični izvještaj za znanstveni projekt 01.07.2019. - 30.06.2020.

1. OPĆI PODACI O PROJEKTU	
1.1. Broj projekta	ZPP UNIRI 4/19
1.2. Naziv projekta	HR: Ulaganje u istraživanje i razvoj i konkurentnost Republike Hrvatske i zemalja Zapadnoga Balkana
	EN: Investments in Research and Development and Competitiveness of the Republic of Croatia and the Western Balkans countries
1.3. Ciklus prijave projekta	- izaberite -
1.4. Trajanje projekta	2019-2021
1.5. Voditelj projekta	Doc.dr.sc. Marko Tomljanović
1.6. Istraživački tim	1. Prof. dr. sc. Boban Stojanović, Sveučilište u Nišu, Ekonomski fakultet, Niš, Republika Srbija 2. Prof. dr. sc. Srdjan Redzepagić, University Nice Sophie Antipolis, Nica, Francuska 3. Prof. dr. sc. Zoran Grubišić, Beogradska bankarska akademija, beograd, Republika Srbija 4. Prof. dr. sc. Alemka Šegota, Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet, Rijeka, Republika Hrvatska 5. Doc.dr.sc. Dejan Bodul, Sveučilište u Rijeci, Pravni fakultet, Rijeka, Republika Hrvatska 6. Doc.dr.sc. Pavle Jakovac, Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet, Rijeka, Republika Hrvatska 7. Dr.sc. Ivan Gržeta, Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet, Rijeka, Republika Hrvatska 8. Antonija Kranjec, Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet, Rijeka, Republika Hrvatska. Doktorandica pri Sveučilište u Ljubljani, Ekonomski fakultet, Ljubljana, Slovenija

2. OPISNI DIO IZJEŠTAJA O PROJEKTU

2.1. Znanstvena postignuća tijekom istraživanja (max. 6000 znakova)

(navesti znanstvena postignuća te ih staviti u korelaciju s planom istraživanja u prijavi projekta i primjedbama recenzentata)

Rezultati prve godine istraživanja u sklopu ovoga znanstvenoga projekta sastoje se od 1) objave znanstvenih radova, 2) objave znanstvene monografije, 3) obranjenih doktorskih disertacija te daljnjega napretka članova projektnog tima na doktorskom studiju, 4) kruženja mozgov, ostvarenih mobilnosti i sudjelovanja na znanstvenim konferencijama te 5) ostalih rezultata istraživanja.

U prvoj godini provedbe projekta članovi projektnoga tima su objavili **7 znanstvenih radova** (detaljno obrazloženje u nastavku izvješća). Također, u sklopu prve godine provedbe projekta članovi projektnog tima (7) su svojim doprinosima (autorskim ili recenzentskim) sudjelovali u izradi tematske znanstvene monografije pod naslovom *Suvremeni izazovi EU, Republike Hrvatske i zemalja Zapadnoga Balkana- Contemporary Challenges of the EU, the Republic of Croatia and the Western Balkan Countries* (detaljnije objašnjenje u nastavku izvješća), a čije je konačno izdanje predviđeno krajem srpnja 2020. godine. Budući da su u realizaciji ove znanstvene monografije članovi tima sudjelovali sa 5 znanstvenih radova, moguće je zaključiti kako je tijekom prve godine projekta objavljeno **12 znanstvenih radova**. Nadalje, 2 znanstvena rada članova projektnoga tima se trenutačno nalaze u procesu objave. Tijekom prve godine provedbe projekta jedan član projektnoga tima je uspješno obranio doktorsku disertaciju i time završio svoj put na poslijediplomskom doktorskom studiju (Ivan Gržeta), dok je članica projektnoga tima Antonija Kranjec nastavila sa svojim obvezama u okviru studija (detaljnije obrazloženo u nastavku izvješća).

Važan segment provedbe projekta i ostvarenja projektnih ciljeva predstavljaju svi aspekti mobilnosti, kruženja mozgov te sudjelovanja na znanstvenim konferencijama. U promatranome razdoblju članovi projektnoga tima su poduzeli **3 mobilnosti te sudjelovali u ostalim aspektima kruženja mozgov** (sudjelovanje u organizacijskim i programskim odborima Ljetnih škola i znanstvenih konferencija, suradnja sa znanstvenicima iz inozemstva itd.). Međunarodna suradnja članova projektnoga tima je ostvarena i putem zajedničkih aktivnosti na pisanju znanstvenih radova, sudjelovanje na međunarodnim projektima itd.

Članovi projektnoga tima su sudjelovali na **3 znanstvene konferencije, na kojima su prezentirali 7 znanstvenih radova**:

Voditelj projekta Marko Tomljanović te članovi projektnoga tima Alemka Šegota i Antonija Kranjec su sudjelovali na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji pod naslovom **Economics of Digital Transformation- Smart Government Regions and Cities** (2.-4.6.2019. godine), a na kojoj su prezentirali znanstveni rad pod naslovom, **INNOVATION EFFICIENCY OF THE WESTERN BALKAN COUNTRIES**. Na navedenoj konferenciji je sudjelovao i član projektnog tima Srdjan Redzapagić, koji je prezentirao znanstveni rad pod naslovom **GOVERNING A COASTAL SMART CITY**.

Nadalje, Dejan Bodul, Pavle Jakovac, Marko Tomljanović, Boban Stojanović i Srdjan Redzapagić su sudjelovali na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji **Economics of Digital Transformation- Monetary and Fiscal Policy at the Crossroads** (24.-26.6.2020. godine), na kojoj su prezentirali 3 znanstvena rada: 1) **THE POSSIBILITIES OF E-JUSTICE DURING THE COVID-19 CRISIS: DIGITAL JUSTICE IN DIGITAL ECONOMY**, 2) **SUSTAINABLE BUSINESS MODELS IN THE LIGHT OF THE DIGITAL TRANSFORMATION: SMART CITY PERSPECTIVE**, 3) **MOVEMENT FROM E-GOVERNMENT TO SMART GOVERNMENT**, 4) **SMART GOVERNANCE AND DETERMINANT FACTORS** te 5) **LABOUR MARKET CHANGES AND CHALLENGES OF DIGITALIZATION**.

Prezentirani rezultati na navedenim znanstvenim konferencijama su povezani sa tematikom projekta budući da razmatraju ključne determinante ostvarivanja konkurentnosti i poticanja inovacijskih aktivnosti u promatranim skupinama zemalja. Potrebno je istaknuti kako je na obje znanstvene konferencije Marko Tomljanović bio predsjednik organizacijskog odbora, dok je Pavle Jakovac bio član organizacijskog odbora. Nadalje, Dejan Bodul je sudjelovao na **V. savjetovanju – Dani hrvatskoga insolventijskoga i ovršnoga prava**, a koje je održano u Zagrebu 22. i 23. siječnja 2020. godine.

Ostali rezultati istraživanja podrazumijevaju ostale oblike suradnje ostvarene u okviru prve godine provedbe projekta. Jedan od važnijih segmenata je recenziranje znanstvenih radova. Tijekom prve godine članovi projektnoga tima su bili uključeni u recenziranje više znanstvenih radova i publikacija.

Članovi projektnoga tima doc.dr.sc. Marko Tomljanović (voditelj Ljetne škole), doc.dr.sc. Pavle Jakovac i doc.dr.sc. Dejan Bodul su sudjelovali na **međunarodnoj Ljetnoj školi International Environment and European Integration**, koja je održana od 30.6. do 14.7.2019. godine na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Članovi projektnoga tima su

sudjelovali u realizaciji programa kroz vođenje radionica i održavanje predavanja. Pritom: 1) doc.dr.sc. Pavle Jakovac je održao predavanje pod naslovom ***EU on the verge of Balkanization (with a little pinch of Globalization and the future of capitalism)***, 2) doc.dr.sc. Dejan Bodul je održao predavanje pod naslovom ***Entering and Exiting the Market - Current Issues and Future Outlook*** te 3) doc.dr.sc. Marko Tomljanović je vodio radionicu za studente pod naslovom ***Using European Commission websites and other available databases for the analysis of indicators related to Entrepreneurship on the European Internal Market***

Također, prethodno navedeni članovi projektnoga tima sudjeluju i na ovogodišnjoj ***međunarodnoj Ljetnoj školi International Environemnt and European Integration*** (6.7. do 16.7. 2020. godine), na kojoj su održali istoimena predavanja i radionice.

Doc.dr.sc. Marko Tomljanović je od siječnja 2020. godine izabran u zvanje **gostujućega profesora** na Beogradskoj bankarskoj akademiji, Beograd, Srbija, čime će se omogućiti daljnja suradnja, stvaranje novih znanja i diseminacija rezultata vezanih uz tematiku projekta. Doc.dr.sc. Marko Tomljanović je od siječnja 2020. godine nastavio započete aktivnosti i modalitete suradnje unutar Udruženja ekonomista i menadžera Balkana.

Budući da je prilikom prijave projekta istaknuto kako će ***“Konkretni rezultati u prvoj godini projekta obuhvaćati: objavu 2 znanstvena članka u međunarodno relevantnim časopisima, 2 sudjelovanja članova tima na međunarodnim znanstvenim konferencijama te 2 međunarodna usavršavanja članova projektnog tima”***, moguće je zaključiti kako su svi planirani ciljevi prve godine provedbe projekta **ostvareni**.

2.2. Ostvarena mobilnost članova istraživačkog tima (max. 4000 znakova)

(elaborirati ulogu mobilnosti za projekt)

Kao što je prethodno navedeno, tijekom prve godine provedbe projekta, članovi projektnoga tima su poduzeli **3 mobilnosti**/međunarodna usavršavanja.

Doc.dr.sc. Marko Tomljanović je od 7. do 14.9. 2019. godine boravio na Czech University of Life Sciences, Prag, Češka. Ovaj studijski boravak je proveden u svrhu usavršavanja i razmjene iskustava u organizaciji znanstvenih skupova i realizaciji znanstvenih projekata te daljnjem razvoju znanstvene i međunarodne suradnje u okviru tematike projekta.

Doc.dr.sc. Marko Tomljanović je od 24. do 28.2.2020. godine sudjelovao na međunarodnom studijskom putovanju organiziranom od strane Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Cilj putovanja je bio upoznavanje i prezentacija načina poslovanja uspješnih poslovnih subjekata i jedinica lokalne i regionalne samouprave u Sloveniji i Austriji. Tijekom petodnevnoga putovanja organizirana je posjeta: 1) Luka Koper, 2) Pošta Slovenije, 3) Grad Ljubljana – ured gradonačelnika, 4) Inkubator Svinjske regije, 4) Hirter, 5) Riko d.o.o., 6) BKS Bank Klagenfurt. Tijekom ovoga studijskoga putovanja stečena su nova znanja o važnosti ulaganja u istraživanje i razvoj u funkciji ostvarenja gospodarskoga rasta i konkurentnosti, a što je kasnije implementirano u ostale projektne aktivnosti.

Ivan Gržeta je od 9. do 13. rujna 2019. godine u okviru programa PROM boravio na Wroclaw University of Economics and Business u Poljskoj. Svrha ovoga međunarodnoga usavršavanja i mobilnosti je povećanje konkurentnosti i kvalifikacija doktorskih studenata kroz konzultacije i povezivanje s inozemnim stručnjacima u području znanstvenog istraživanja doktoranda. Program je financiran od strane Poljske nacionalne agencije za akademsku razmjenu.

2.3. Diseminacija rezultata istraživanja (max. 4000 znakova)

(naznačiti dostupnost rezultata istraživanja javnosti posredstvom mrežne stranice Fakulteta, te ostale načine javne prezentacije)

Diseminacija rezultata istraživanje tijekom prve godine provedbe projekta se odvijala putem objavljivanja znanstvenih radova te kroz objavljivanje znanstvene monografije. Rezultati istraživanja su prezentirani znanstvenoj i široj javnosti putem nekoliko kanala. Naime, objavljeni znanstveni radovi su dostupni široj znanstvenoj i neznanstvenoj javnosti putem sučelja relevantnih sučelja (<https://bib.irb.hr/>, <https://scholar.google.hr/> te <https://www.researchgate.net/>). Također, svaki objavljeni znanstveni rad ima svoju elektronsku verziju na službenim stranicama pojedinih publikacija/ časopisa (npr. https://hrcak.srce.hr/index.php?show=toc&id_broj=19069). Na svakom objavljenom znanstvenom članku i znanstvenoj monografiji je istaknuta njihova povezanost (putem fusnote) sa ovim projektom Nadalje, rezultati istraživanja će biti redoviti objavljivani i na posebnoj kreiranoj web stranici, dostupnoj na službenim web stranicama Ekonomskog fakulteta u Rijeci

(https://www.efri.uniri.hr/hr/ulaganje_u_istrazivanje_i_razvoj_i_konkurentnost_republike_hrvatske_i_zemalja_zapadnoga_balkana/1499/260). Nakon završetka ovoga izvještajnoga razdoblja stranica će biti upotpunjena relevantnim rezultatima projekta. U nastavku izvješća je pružen pregled svih objavljenih znanstvenih radova. Još jednom, potrebno je napomenuti kako je određeni broj znanstvenih radova kao i znanstvena monografija u postupku objave. Navedene publikacije će uskoro

biti dostupne zainteresiranim dionicima. Nadalje, potpuna objavljena verzija tematske znanstvene monografije će, uz prethodno navedena sučelja, biti objavljena i dostupna i na službenim stranicama Ekonomskog fakulteta, i to na dijelu https://www.efri.uniri.hr/hr/e_izdanja/386/143.

Članovi projektnog tima iz Republike Hrvatske redovito ažuriraju svoje osobne profile na stranicama Sveučilišta te i na taj način doprinose ostvarenju vidljivosti rezultata provedenog istraživanja. Transparentnost te redovita kontrola provedbe projekta će i u budućnosti biti ostvarena redovitim izvješćima, koja će biti podnesena jednom godišnje nadzornim tijelima Ekonomskoga fakulteta i Sveučilišta u Rijeci, a koja će temeljem provedenih aktivnosti i ostvarenih ciljeva, evaluirati uspješnost projekta.

2.4. Obranjene doktorske disertacije (max. 2000 znakova)

(uz navođenje disertacije elaborirati kako je disertacija vezana uz projekt)

Ivan Gržeta je tijekom prve godine provedbe projekta završio studij na poslijediplomskom doktorskom studiju Ekonomije i Poslovne ekonomije na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Član projektnoga tima je te je 25.11.2019. godine obranio doktorsku disertaciju pod naslovom ***Efficiency Determinants and Regulatory Impact on Banking Operations in the EU***. Povezanost tematike ove doktorske disertacije sa ciljevima projekta proizlazi iz utvrđene i dokazane važnosti efikasnosti bankarskoga sustava kao čimbenika konkurentnosti, posebno u novim zemljama članicama EU te zemaljama kandidatima i potencijalnim kandidatima. Naime, funkcionalnost i efikasnost banaka i povezanih bankarskih operacija predstavlja nužan alat u napretku zemalja Zapadnoga Balkana u europskim integracijskim procesima, dok je on u novim zemljama članicama EU usko vezan uz procese implementacije eura i ostvarenja kriterija nominalne konvergencije.

Članica projektnoga tima Antonija Kranjec je tijekom prve godine provedbe projekta nastavila sa ispunjavanjem nastavnih obveza u okviru dokorskoga studija na Ekonomskom fakultetu u Ljubljani. Daljnji napredak ove članice projektnoga tima se očekuje tijekom druge godine implementacije projektnih aktivnosti.

2.5. Popis znanstvenih radova

2.5.1. Podaci o radu

(opis bibliografske jedinice, max. 500 znakova)

Tomljanović, Marko, Grubišić, Zoran, Kamenković, Sandra (2019) ***Deindustrialization and the Implementation of the Industry 4.0 – Case of the Republic of Croatia***, u Journal of Central Banking Theory and Practice, Vol. 8, No. 3, pp. 133-160, ISSN 2336-9205.

Indeksirano u bazama: Baidu Scholar, Cabell's Directory, CNKI Scholar (China National Knowledge Infrastructure), CNPIEC – cnpLINKer Dimensions, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO (relevant databases), EBSCO Discovery Service, EconBiz, ECONIS, **EconLit**, ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences), Genamics JournalSeek, Google Scholar, J-Gate, JournalTOCs, KESLI-NDSL (Korean National Discovery for Science Leaders), Microsoft Academic, MyScienceWork, Naviga (Softweco), Primo Central (ExLibris), Publons, QOAM (Quality Open Access Market), ReadCube, Research Papers in Economics (RePEc), **SCOPUS**, Semantic Scholar, Summon (ProQuest), TDNet, Ulrich's Periodicals Directory/ulrichsweb, WanFang Dana, **Web of Science - Emerging Sources Citation Indeks**, WorldCat (OCLC)

(znanstveni doprinos, max. 1000 znakova; naznačiti i elaborirati znanstveni doprinos rada u realizaciji ciljeva projekta)

Provedenim istraživanjem je utvrđeno kako je proces deindustrializacije u Republici Hrvatskoj obilježen smanjenjem udjela zaposlenosti u primarnom sektoru, povećanjem zaposlenosti u sekundarnom sektoru te relativnim povećanjem industrijske proizvodnje i radne produktivnosti. Međutim, od 2015. godine je prisutno povećanje zaposlenosti u sekundarnom sektoru, a što je u suprotnosti sa teorijskim postavkama deindustrializacije te označava novi trend u industrijskom sektoru Republike Hrvatske. Ovakva situacija predstavlja izazov s aspekta implementacije Industrije 4.0, a koja zahtijeva povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj te unaprjeđenje razine znanja i sposobnosti stanovništva te njihovu implementaciju u gospodarski sektor. Analizom ovoga segmenta hrvatskoga gospodarstva, utvrđen je određeni napredak, ali i postojanje značajnih zaostajanja za razinama u ostalim zemljama članicama EU. Pritom, kao najveća ograničenja su prepoznate nedovoljne razine ulaganja u istraživanje i razvoj te nepovoljna obrazovna struktura stanovništva. Buduća kretanja hrvatskoga industrijskoga sektora te uspješnost implementacije Industrije 4.0 će uvelike ovisiti o spremnosti nositelja gospodarske i političke vlasti u pripremi i provedbi kvalitetnih razvojnih planova, čime će se stvoriti temelji za provedbu kvalitetnih strukturnih reformi. Nadalje, budućnost industrijskog sektora i ostvarenje konkurentnosti će biti određeno i prilagodbom razvojnim usmjerenjima EU. Provedeno istraživanje i znanstveno utemeljen zaključci

predstavljaju nastavak relevantnih istraživanja započetih u Republici Hrvatskoj i svijetu u zadnjih nekoliko godina. Naime, premda zauzima sve veću pozornost ekonomskih teoretičara te ima iznimnu važnost za kreiranje nacionalnih gospodarskih politika, navedeno područje istraživanja je još uvijek nedovoljno istraženo, a što je utvrđeno tijekom provedbe istraživanja. U skladu s time, znanstveno utemeljeni zaključci predstavljaju kvalitetan temelj provedbe budućih istraživanja ove tematike, a koja bi se trebala prvenstveno biti usmjerena na kvantifikaciju učinaka procesa deindustrijalizacije i implementacije Industrije 4.0 na razvojne rezultate hrvatskoga gospodarstva. Iz svega navedenoga proizlazi znanstveni doprinos istraživanja. Također, znanstveni doprinos proizlazi i iz razmatranja teorijskih aspekata Industrije 4.0 te analize njezine implementacije na razini Republike Hrvatske.

2.5.2. Podaci o radu

(opis bibliografske jedinice, max. 500 znakova)

Tomljanović, Marko (2019) *Konvergenjski procesi u zemljama Zapadnoga Balkana*, u Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Mostaru – Journal of Economic and Bussines, ISSN 1840-3255, No. 25, str. 108-128, ISSN 1840-3255.

Indeksirano u bazama: EBSCO

(znanstveni doprinos, max. 1000 znakova; naznačiti i elaborirati znanstveni doprinos rada u realizaciji ciljeva projekta)

Provedenim istraživanjem pružena je sinteza teorijskih aspekata konvergenjskih procesa te je utvrđeno kako konvergencija predstavlja složeni i dugotrajni proces sustavnoga smanjivanja razvojnih razlika između regija te je prepoznata kao jedan od ključnih ciljeva europskog integracijskog procesa. Pritom, posebna pažnja je posvećena područjima sa problemima i razvojnim ograničenjima, a među koje svakako ulaze i zemlje Zapadnoga Balkana (ZZB). Središnji dio ovoga rada predstavlja kvantitativna analiza procesa realne konvergenije u ZZB, provedena na temelju indikatora gospodarskoga rasta, indikatora tržišta rada i životnoga standarda te „razvojnih“ indikatora, a čime su ostvareni definirani ciljevi istraživanja. Sagledavanje indikatora gospodarskoga rasta upućuje kako ove zemlje, uključivanjem u europske integracijske procese i zbog pritiska globalizacije, ostvaruju pozitivne trendove u razinama BDP-a per capita i stopama gospodarskoga rasta, a što bi trebalo imati pozitivne učinke na tržište rada te unaprjeđenje životnoga standarda. Iako indikatori tržišta rada i životnoga standarda upućuju na pozitivne trendove, razine nezaposlenosti, minimalne plaće, stanovništvo pri riziku od siromaštva i socijalne isključenosti te izdvajanja za zdravstvo se još uvijek nalaze na osjetno nižim razinama u usporedbi sa EU prosjekom. Postojeća situacija predstavlja izazov za nositelje gospodarske i političke moći u definiranju sveobuhvatnih politika i strukturnih reformi u cilju osiguranja uvjeta za ostvarenje konvergenije prema razvijenim zemljama članicama EU, a što poseban naglasak stavlja na skupinu razvojnih indikatora. U ovome području analizirane zemlje ostvaruju pozitivne trendove u vidu povećavanja ulaganja u istraživanje i razvoj te unaprjeđenja svih aspekata obrazovanja. Međutim, navedena ulaganja nisu u potpunosti i kvalitetno stavljena u funkciju poboljšanja gospodarskih performansi, a što je najočitije iz smanjivanja radne produktivnosti. Na temelju provedenoga istraživanja moguće je utvrditi pozitivan smjer odvijanja procesa realne konvergenije u zemljama Zapadnoga Balkana, uz još uvijek prisutna osjetna zaostajanja za razinama EU. Prepoznata ograničenja i s njima povezani izazovi predstavljaju temelj definiranja i implementacije modela dinamičkoga upravljanja strukturnim promjenama, čime će se potaknuti strukturne promjene te omogućiti daljnje odvijanje procesa konvergenije te ostvarenje održivoga članstva u EU, a što je određeno kao ključni strateški cilj ove skupine zemalja. Iz svega navedenoga proizlazi znanstveni doprinos rada.

2.5.3. Podaci o radu

(opis bibliografske jedinice, max. 500 znakova)

Tomljanović, Marko (2020) *Razvojne strategije i budućnost EU*, u Ekonomska misao i praksa- Economic thought and practice, Vol. 29, No. 1, str. 269-288.

Indeksirano u bazama: Emerging Sources Citation Index (ESCI), Journal of Economic Literature, Pittsburgh, DOAJ, Directory of Open Access Journals, Lund University, Lund, EBSCO Publishing, Ipswich, MA, USA, CAB Abstract (CABI), Wallingford, UK, Hrčak, ProQuest, EconLit, EconBiz, ROAD, ZBW

(znanstveni doprinos, max. 1000 znakova; naznačiti i elaborirati znanstveni doprinos rada u realizaciji ciljeva projekta)

Strategija EUROPA 2020 definirana 2010. godine predstavlja polazišnu točku razvoja europskoga gospodarstva, s posebnim naglaskom na ostvarenje bržega gospodarskoga rasta i međunarodne konkurentnosti, orijentacijom na pametan, održiv i uključiv gospodarski rast te prateće instrumente i politike. Provedenom analizom je utvrđeno kako je EU u promatranom razdoblju povećala svoju orijentaciju na ulaganja u istraživanje i razvoj i njihove produkte. Međutim, napredak u ostvarenju propisanih ciljeva i prioriteta nije u potpunosti popraćen ostvarivanjem gospodarskoga rasta i

produktivnosti, a što predstavlja izazov u budućem razdoblju. Također, EU je postigla napredak u području obrazovanja i ostalih oblika razvoja ljudskih potencijala, iz čega je vidljiva orijentacija i fokus na implementaciju ekonomije znanja. Nadalje, EU sve više usmjerava svoje gospodarske aktivnosti i aktivnosti stanovništva prema održivome razvoju, a što je vidljivo iz povećanja korištenja obnovljivih izvora energije te smanjivanja emisije stakleničkih plinova. Znanstveni doprinosi provedenoga istraživanja proizlazi iz sinteze teorijskih aspekata europskih razvojnih strategija te prezentacije suvremenih ekonomskih spoznaja koje određuju nužnost orijentacije europskoga gospodarstva prema suvremenim izvorima gospodarskoga rasta. Također, znanstveni doprinosi proizlazi iz sagledavanja dosadašnje realizacije ciljeva i prioriteta EUROPA 2020 te definiranja znanstveno utemeljenih perspektiva budućega razvoja europskog gospodarstva, u kontekstu suvremenih izazova. Rezultati istraživanja te znanstveno utemeljene preporuke koristiti će nositeljima gospodarske i političke aktivnosti u definiranju novih strateških i političkih okvira, pokretanju strukturnih promjena te provođenju dinamičkoga upravljanja strukturnim promjenama. Nadalje, globalni izazovi i promjene postavljaju pred EU sve veće izazove u smislu opstanka ekonomske i monetarne integracije, financiranja novih područja interesa, pridruživanja novih članica te recentnih sigurnosnih zahtjeva. Budućnost EU će uvelike biti određena zajedničkim djelovanjem zemalja članica u ključnim područjima te postojanjem političke i nacionalne volje za definiranje i implementaciju strategija i ostalih oblika djelovanja. Njihov konačan cilj je poticanje suštinskih strukturnih promjena i osiguravanje daljnjega napretka europskoga gospodarstva.

2.5.4. Podaci o radu

(opis bibliografske jedinice, max. 500 znakova)

Bodul, Dejan (2019) *Stečajna regulativa i državni intervencionizam*, u Hrvatska pravna revija, pp. 11-14

(znanstveni doprinos, max. 1000 znakova; naznačiti i elaborirati znanstveni doprinos rada u realizaciji ciljeva projekta)

Državni intervencionizam kao miješanje države u postojeće ekonomske odnose pojava je više nego karakteristična u čitavom svijetu 20-tih i 30-tih godina prošlog stoljeća. Drugim riječima, na tadašnjoj globalnoj razini, kriza je dovela do sloma koncepta liberalističke ekonomije i njegovog zamjenjivanja mjerama državne intervencije. Pri tomu se nesavršenosti tržišta koriste kao argumentacija za aktivnost države, odnosno za njezinu intervenciju u svim područjima društvenog života, dakle i u pravu. Posljednjih godina nedosljedna državna politika zemalja članica EU (i šire), kreće se od proklamiranog liberalizma do *ad hoc* intervencionizma. Doktrinarne analize navode kako države pokušavaju ispuniti svoju očekivanu socijalnu i ekonomsko - političku funkciju spašavanjem infrastrukturnih gubitaka od likvidacijskog stečaja zadržavajući pritom one subjekte koji predstavljaju oslonac nacionalne politike razvoja. U tom smislu, rad ukazuje na paradigme ovog odnosa pokušavajući pritom usmjeriti razmišljanja o tom problemu kroz stečajnu legislativu. Teza rada je doprinijela ciljevima projekta naznačujući kako modaliteti stečaja predstavljaju neophodni dio tržišne ekonomije osiguravajući sigurnost vjerovnicima, mogućnost oporavka subjekata s financijskim poteškoćama te brže vraćanje blokiranih sredstava na tržište, a što u konačnici uvjetuje ostvarenje gospodarskoga rasta i konkurentnosti.

2.5.5. Podaci o radu

(opis bibliografske jedinice, max. 500 znakova)

Bodul, Dejan, Čuveljak, Jelena, Nakić, Jakon (2019) *Prolegomena o hrvatskom insolventnom pravu od ulaska u Europsku uniju*, u Zbornik radova Pravnoga fakulteta u Nišu, No. 84, str. 133-149, ISSN 0350-8501.

(znanstveni doprinos, max. 1000 znakova; naznačiti i elaborirati znanstveni doprinos rada u realizaciji ciljeva projekta)

Autori su suglasni kako je insolventna regulativa normativno solidna u pogledu pravne sistematike, pravne tehnike i dosljednosti u normiranju, čemu su svakako i doprinijeli trgovački sudovi kroz sudsku praksu i svoja postupanja te intenzivno i konstantno razrađivanje zakonskih rješenja. Ipak, uvažavajući činjenicu kako je problematika stečajnog postupka i u zemljama sa dugom tržišnom tradicijom dinamično područje u kojem se traže nova rješenja koja će pratiti trend promjena u međunarodnoj ekonomiji, pitanje svrsishodnosti i potrebe implementacije izmjena i dopuna insolventne legislative, u kontekstu osuvremenjivanja *de lege lata* rješenja, je iznimno aktualno. Rad je analizirao zadnjih pet godina implementacije europskih insolventnih normi i posljedične revizije insolventnih propisa, a sve kako bi se ostvarili ciljevi ovoga znanstvenoga projekta odnosno kako bi se ustvrdilo je li se usavršio i poboljšao nacionalni režim stečajnog postupka, dakle materijalno stečajno pravo te proceduralni mehanizam za olakšavanje učinkovitijeg rada na predmetima. Navedeno je posebno aktualno u zemaljama Zapadnog Balkana u kontekstu njihova uključivanja u EU.

2.5.6. Podaci o radu

(opis bibliografske jedinice, max. 500 znakova)

Bodul, Dejan (2019) *Treba li Republika Hrvatska biti oslobođena plaćanja predujma pri podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka?*, u ZBORNIK RADOVA S V. MEĐUNARODNOG SAVJETOVANJA „AKTUALNOSTI GRAĐANSKOG PROCESNOG PRAVA – NACIONALNA I USPOREDNA PRAVNOTEORIJSKA I PRAKTIČNA DOSTIGNUĆA“, str.. 443-459, ISBN 978-953-8116-31-5.

(znanstveni doprinos, max. 1000 znakova; naznačiti i elaborirati znanstveni doprinos rada u realizaciji ciljeva projekta)

U mnoštvu odrednica države *in extenso*, kada govorimo o poziciji države kao stranke ili sudionika građanskog postupka dosadašnja teorijska i praktična iskustva pokazuju da treba razlikovati dvije situacije. Prva je situacija kada država postupa kao komercijalna osoba, prema propisima civilnog prava (*iure gestionis*), a druga je situacija kada država nastupa autoritativno kao javno-pravna vlast (*iure imperii*). U prvom slučaju država je ili bi trebala biti potpuno ravnopravna (koordinirana) s drugim subjektima, dok se u drugom slučaju radi o odnosu tijela javne vlasti i pojedinaca koji su njoj subordinirani. Uvažavajući navedeno, vidimo kako u stečajnom postupku egzistira konflikti potencijal koji se ogleda u procesno dvojbenom položaju države budući je de iure privilegirana kroz oslobođenje plaćanja predujma pri podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka kada nastupa kao vjerovnik. Cilj je rada ostvariti zacrtane ciljeve projekta na način da se kroz prizmu načela jednakosti oružja analizira opravdanost predmetnog normativnog rješenja.

2.5.7. Podaci o radu

(opis bibliografske jedinice, max. 500 znakova)

Bodul, Dejan, Jakovac, Pavle (2020) *Shipyard Bankruptcy Policy: A Solution in Search of a Problem*, u Multidisciplinarni znanstveni časopis Pomorstvo – Multidisciplinary scientific Journal of Maritime Research, Vol. 34, No. 1, str. 48-58, ISSN – 1332-0718

Indeksirano u bazama: WoS CC (Web of Science Core Collection) – ESCI Emerging Sources Citation Index, Clarivate Analytics, USA, ASFA (CSA) - Aquatic Sciences and Fisheries Abstracts, CSA, Maryland, USA, BMT - British Maritime Technology Abstracts, Teddington, United Kingdom, CiteFactor (Academic Scientific Journals), USA, COBISS/OPAC, Virtualna knjižnica Slovenije, Slovenija, CSA (Cambridge Scientific Abstracts) - Oceanic Abstracts, Maryland, USA, DOAJ; Directory of Open Access Journals, Lund University, Sweden, EBSCO Publishing – Ipswich, MA, USA, EJOL – Electronic Journals Online Library, Institut Ruđer Bošković, Zagreb, Hrvatska, GEOBASE - The Bibliographic database for the Earth, Geographical and Ecological Sciences, Elsevier, HRČAK - Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske, Zagreb, Hrvatska, INSPEC – Database published by the Institution of Engineering and Technology (IET), UK, NSK - Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb, Hrvatska, **SCOPUS** -Elsevier's abstract and indexing (A&I) database, Amsterdam, Nizozemska, TRIS – Transportation Research and Information Services, Washington, DC, USA

(znanstveni doprinos, max. 1000 znakova; naznačiti i elaborirati znanstveni doprinos rada u realizaciji ciljeva projekta)

Usprkos samostalnosti pravnih disciplina stečajnog i pomorskog prava, u kompleksnim uvjetima post tranzicijskog gospodarstva, radi se o uzajamno međuovisnim sustavima. U Hrvatskoj pravnoj realnosti ta se međuovisnost očituje i u dubini krize koja zahvaća sustav stečajnog prava i pomorskog prava. Naime, iako je nesporno kako se Stečajni zakon te Pomorski zakonik, oboje s pratećim i *lex specialis* propisima (Zakonom o uređenju prava i obveza brodogradilišta u postupku restrukturiranja, Zakonom o koncesijama, Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama, Zakonom o zemljišnim knjigama, Zakonom o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije, Zakonom o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske.. et seq.), odlikuju modernim rješenjima, ne smije se međutim zaboraviti da sustav, u zakonskom smislu, ni izdaleka nije dovršen. Javna rasprava koja se vodi o nekim aspektima pravnog reguliranja pomorskog dobra i insolventcijskih postupaka, ali i nedorečenosti koje su nastale u primjeni postojećih propisa, jasno pokazuju područja i pitanja koja bi žurno trebalo regulirati i/ili reformirati. Ostvarujući ciljeve projekta rad analizira problematiku stečaja brodogradilišta paralelno nudeći odgovore povodom dvojbi koje se mogu pojaviti pri sadašnjim i nadolazećim poslovnim krizama hrvatskih brodogradilišta, a što će uvelike determinirati buduće performanse gospodarstva.

2.6. Novo prijavljeni znanstveni projekti (max. 2000 znakova)

(kojima se nastavlja ili proširuje istraživanje projekta iz ugovora)

-

2.7. Ostali rezultati istraživanja na projektu (max. 2000 znakova)*(tiskanje znanstvene monografije, organiziranje okruglog stola, rasprave, sekcije, radionice na temu projekta ili njegovog dijela)*

Kao što je prethodno istaknuto, tijekom prve godine provedbe projekta članovi projektnoga tima su sudjelovali u realizaciji znanstvene monografije pod naslovom *Suvremeni izazovi EU, Republike Hrvatske i zemalja Zapadnoga Balkana- Contemporary Challenges of the EU, the Republic of Croatia and the Western Balkan Countries*. Potrebno je istaknuti kako je ova tematska monografija prošla sve procedure u okviru sastavnice (EFRI) te se očekuje pozitivna ocjena Sveučilišta u Rijeci i njezina konačna objava krajem srpnja 2020. godine.

U sklopu ovu znanstvene monografije članovi projektnoga tima su sudjelovali sa 5 znanstvenih radova dok su 2 člana projektnoga tima preuzeli ulogu recenzenta.

U nastavku je naveden popis radova članova projektnoga tima u okviru tematske monografije: 1) Bodul, Dejan, Brkić, Alaudin: *Digitalizacija građanskog sudovanja: e-pravosuđe kao instrument gospodarske konkurentnosti*, 2) Jakovac, Pavle: *Utjecaj priljeva stranog kapitala na ekonomski rast zemlje primateljice: Hrvatska u krilu bogova?*, 3) Redžepagić, Srdjan: *The competitiveness of SMEs in the process of integrating a single market*, 4) Cvečić, Igor, Tomljanović, Marko, Barić, Ana: *Challenges and Perspectives of the Capital Markets Union* te 5) Ivan Gržeta: *Usporedba efikasnosti banaka Republike Hrvatske s odabranim zemljama srednje i istočne Europe (SIE) – DEA pristup*.

3. OBRAZLOŽENJE IZVJEŠTAJA O TROŠENJU FINACIJSKIH SREDSTAVA

(max. 2000 znakova)

(odnosi se na eventualna odstupanja u odnosu na planiranu strukturu troškova)

Troškovi objavljivanja u prvoj godini projekta su podrazumijevali 1) financiranje sudjelovanja članova projektnoga tima na međunarodnim i domaćim znanstvenim skupovima, savjetovanjima i konferencijama, 2) nabavka sitne računalne opreme, 3) financiranje članstva u međunarodnim udruženjima te 4) troškovi objavljivanja i pripreme znanstvene monografije.

U usporedbi sa prvotno planiranom strukturom troškova, dogodile su se neke promjene, uzrokovane prvenstveno ograničenjem aktivnosti zbog situacije sa korona virusom.

1) troškovi objavljivanja su povećani, dok su ostvareni manji troškovi sudjelovanja na znanstvenim konferencijama i skupovima.

2) zbog nužnosti prelaska na online načine odvijanja aktivnosti, određenim članovima projektnoga tima je bilo potrebno nabaviti odgovarajuću sitnu informatičku opremu.

Napomena: određeni troškovi projekta predviđeni za lipanj 2020. godine će biti realizirani u srpnju 2020. godine te se njihova operacionalizacija očekuje u sljedećih nekoliko dana.

4. OSTALE NAPOMENE

Radovi u postupku objave;

1) Jakovac, Pavle, Tomljanović, Marko, Velić, Ismar, *Neomerkantilizam u međunarodnim (geo)političkim odnosima*, u *Economy and Market Communication Review* - Časopis za ekonomiju i tržišne komunikacije,

2) Vuković, Ante, Bodul, Dejan, Tomljanović, Marko, *Doprinos raspravi o reformi zakona o sportu: prijepori obveznog preoblikovanja sportskih udruga u sportska dionička društva*, u *Zbornik pravnog fakulteta u Splitu*

3) Bodul, Dejan, Tomljanović, Marko, Položaj osoba „treće dobi“ u postupku stečaja potrošača, u *Revija za socijalnu politiku*

Sveučilište u Rijeci • University of Rijeka

Trg braće Mažuranića 10 • 51 000 Rijeka • Croatia
T: (051) 406-500 • F: (051) 216-671; 216-091
W: www.uniri.hr • E: ured@uniri.hr

UNIVERSITY OF RIJEKA
**FACULTY OF ECONOMICS
AND BUSINESS**

Datum

13.7.2020.

Voditelj projekta

Doc.dr.sc. Marko Tomljanović